

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 107
din 09.06.2010**

Dosar nr.: 299/2009

Petiția nr.: 7121 din data 23.07.2009

Petent: Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii - Romani CRISS

Reclamați: Primăria comunei Arbore, Consiliul Local al comunei Arbore,

B G A G B I B A V B

N V U D

Obiect: hotărâri ale autorităților locale și memoriu unui grup de persoane de a nu se construi în vecinătate case pentru romi.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii - Romani CRISS,
cu sediul în str. Buzești, nr.19, sector 1, București

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Primăria comunei Arbore, cu sediul în comuna Arbore, județul
Suceava

I.2.2. Consiliul Local al comunei Arbore, cu sediul în comuna Arbore, județul
Suceava

I.2.3. B G domiciliat în , A
G , domiciliat în , B I , domiciliat în

,C M domiciliată în

,F G, domiciliat în
G, domiciliat în

,H R
E, domiciliată în

N V, domiciliat în
domiciliat în

, U D,

II. Obiectul sesizării

2.1. Petenta solicită constatarea existenței unei situații discriminatorii având în vedere neadoptarea unei hotărâri a autorității locale (Primăria și Consiliul local) privind amplasarea unor case pentru persoane de etnie romă urmare unui memoriu semnat de un grup de persoane, care nu doreau ca în vecinătate să fie amplasate case pentru romi.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 9478 din 23.10.2009, petenta arată că în perioada 24-27 iulie 2008, în județul Suceava, urmare calamităților naturale petrecute, o serie de localități au fost afectate, printre care și comuna Arbore. În urma evaluărilor efectuate în această comună, de către echipele de evaluare, numite prin Ordin al Prefectului, au fost întocmite 19 fișe tehnice, pentru locuințele ce aparțin familiilor de romi, pentru care s-a propus măsura de strămutare și reconstrucție, datorită amplasamentului – zonă inundabilă.

3.2. Conform procesului verbal de constatare a Comisiei constituită din Ordinul Prefectului județului Suceava, Consiliul Local al comunei Arbore, pentru a reconstrui casele afectate de inundații trebuia să emită o Hotărâre privind alocarea de parcele de teren din domeniul privat al comunei, însă hotărârea nu a fost adoptată, urmare unui memoriu prin care un grup de cetățeni din localitățile Arbore și Căjvana au solicitat ca această hotărâre să nu fie adoptată deoarece aceste persoane nu doreau ca în vecinătate să fie amplasate case pentru romi.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 7121 din 23.07.2009, prin adresele cu nr. 7239/29.07.2009 și nr. 7240/29.07.2009, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției, Primăriei comunei Arbore și Consiliului local al comunei Arbore. De asemenea, prin adresele nr. 9226/13.10.2009 și nr. 383/14.01.2010 s-a solicitat punctul de vedere de specialitate al Prefecturii județului Suceava, iar prin adresa nr. nr. 382 din 14.01.2010 s-a solicitat punctul de vedere de specialitate al Consiliului Județean Suceava, fără calitate de parte în dosar.

4.2. Prin rezoluția nr. 10 din 27.07.2009, s-a dispus efectuarea de investigații de către C.N.C.D. la sediul Primăriei și Consiliului local al comunei Arbore. Totodată, s-a dispus solicitarea listei cu toate persoanele care au semnat memoriul privind excluderea romilor din Hotărârea Consiliului local, precum și domiciliul acestora, în vederea îndeplinirii procedurii de citare a părților. În data de 05.08.2009 s-a desfășurat investigația în speță iar raportul de investigație a fost depus la dosar.

4.3. Prin adresele înregistrate cu nr. 9132 - 9216 din 13.10.2009 reclamații din comuna Arbore au fost înștiințați despre petiția dedusă soluționării și

totodată, li s-a solicitat desemnarea unui reprezentant, în vederea îndeplinirii actelor procedurale, precum și datele de identificare ale acestuia.

4.4. Prin adresele înregistrate cu nr. 9227 - 9232 din 13.10.2009 reclamații din comuna Cajvana au fost înștiințați despre petiția dedusă soluționării și totodată, li s-a solicitat desemnarea unui reprezentant în vederea îndeplinirii actelor procedurale, precum și datele de identificare ale acestuia.

4.5. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.6. Prin adresa înregistrată cu nr. 10572 din 30.11.2009 a fost citată petenta. Prin adresa cu nr. 10571 din 30.11.2009 a fost citată Primăria comunei Arbore, prin reprezentant, iar prin adresa nr. 10573 din 30.11.2009 au fost citați reclamații din comuna Arbore și Cajvana. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 12.01.2010. La termen s-a prezentat petenta, care a susținut petiția astfel cum a fost formulată inițial. Primăria comunei Arbore a comunicat punctul său de vedere prin adresa nr. 8497 din 18.09.2009.

4.7. Colegiul a acordat părților termen pentru concluzii scrise la data de 15.02.2010. Prin adresa nr. 1098 din 12.02.2010, Primăria și Consiliul Local al comunei Arbore au transmis concluzii, iar prin adresa nr. 1222 din 16.02.2010, petenta a comunicat concluzii.

4.8. Prin adresa nr. 1783 din 05.03.2010, Prefectura Județului Suceava a comunicat punctul său de vedere de specialitate, iar prin adresa nr. 2576 din 06.04.2010, Consiliul Județean Suceava a comunicat punctul său de vedere de specialitate.

4.9. În perioada 28 noiembrie 2009 – 22 aprilie 2010, Colegiul CNCD s-a aflat în imposibilitate de a organiza deliberări. Urmare încetării succesive a mandatelor a 6 membrii în Colegiul CNCD, s-a declanșat procedura de numire de către Parlamentul României, potrivit art. 22 alin. 2 și art. 24 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 27/20.04.2010 publicată în Monitorul Oficial nr. 265 din 22.04.2010 au fost numiți noii membri ai Colegiului CNCD. Dosarul nr.299/2009 a fost soluționat în data de 09.06.2010.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. În fapt, petenta arată că în perioada 24-27 iulie 2008, în județul Suceava, urmare calamităților naturale petrecute, o serie de localități au fost afectate, printre care și comuna Arbore, sat Arbore.

5.1.2. În acest sens, petenta susține că urmare evaluărilor efectuate în această comună, de către echipele de evaluare, numite prin Ordin al Prefectului, au fost întocmite 19 fișe tehnice pentru locuințele ce aparțin familiilor de romi, pentru care s-a propus măsura de strămutare și reconstrucție, datorită amplasamentului – zonă inundabilă. De menționat că aceste fișe tehnice au fost

întocmite la o a doua deplasare a echipei de evaluare, în urma sesizărilor făcute de către consultantul prefectului pentru problemele romilor.

5.1.3. În data de 09.09.2008 o nouă comisie numită prin Ordin al Prefectului nr. 208/2008, s-a deplasat în comuna Arbore pentru verificarea datelor înscrise în fișele tehnice de evaluare a pagubelor produse de inundațiile din 24-27 iulie 2008 întocmite de comisia de evaluare în data de 04.08.2008. Din procesul verbal de constatare din 09.09.2008, înregistrat cu nr. 7892/09.09.2008, reiese că suplimentar datelor înscrise în fișele tehnice s-a constatat că versantul la baza căruia se află cele 19 locuințe aparținând unor familii de romi prezintă accentuate fenomene de alunecare, ce pun în pericol siguranța acelor construcții, iar măsura de strămutare este întemeiată și datorită alunecării de teren a versantului.

5.1.4. Conform procesului verbal de constatare a Comisiei constituită din Ordinul Prefectului județului Suceava, Consiliul Local al comunei Arbore, pentru a putea reconstrui cele 23 de case trebuie să emită o Hotărâre de Consiliu privind alocarea a 23 de parcele de teren, în suprafață de 300mp, din domeniul privat al comunei Arbore și construirea celor 23 de case prin programul de reparare/reabilitare și reconstruire a unor locuințe afectate de calamitățile naturale produse în luna iulie 2008. Acest proiect de hotărâre urma să fie discutat în data de 15.09.2008. Înaintea acestei ședințe, s-a fost transmis un memoriu de către dl. B. G. atât la Primăria comunei Arbore cât și la Instituția Prefectului, prin care un grup de cetățeni ai comunei au solicitat ca hotărârea să nu fie adoptată "pentru arboreni de etnie romă", deoarece aceste persoane nu doreau ca în vecinătate să fie amplasate case pentru romi.

5.1.5. Petenta arată că în urma acestui memoriu, Hotărârea Consiliului local nu a fost adoptată, iar persoanele care au fost afectate de inundații se află în aceeași situație în care se aflau după perioada 24-27 iulie 2008, deoarece nu a primit ajutor din partea Primăriei în vederea reconstruirii sau strămutării caselor. Petenta consideră că revocarea Hotărârii nr. 54/2008 reprezintă o încălcare gravă a dreptului la locuire a persoanelor cărora li s-a refuzat strămutarea caselor din zona inundabilă, așa cum a propus comisia de evaluare în luna august 2008. Mai mult, petenta își fundamentează afirmațiile pe documentația aflată la dosarul cauzei, în speță Procesul verbal de constatare încheiat la data de 09.09.2008 semnat atât de reprezentanții Primăriei cât și de reprezentanții Instituției Prefectului Jud. Suceava., prin care se constată: locuințele situate pe malul drept al Pârâului Solca au o stare avansată de degradare datorată și de apele scurse pe versanți în perioada 24-27 iulie 2008.

5.1.6. În drept, petenta consideră că fapta Primăriei comunei Arbore și a Consiliului local Arbore de a refuza acordarea de ajutor persoanelor de etnie romă, constituie o încălcare a prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată. Astfel, se invocă prevederile art. 1 alin. 2 lit. e) pct. 3, art. 10 lit. a), art. 12 alin. 2, art. 13 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, prevederile art. 4 alin. 1 și 2, art. 16 și art. 20 din Constituția României, prevederile art. 3 și 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Sușținerile Primăriei și Consiliului Local al comunei Arbore

5.2.1. Primăria și Consiliul local Arbore susțin că nu pot fi acuzate de niciun act de discriminare deoarece în urma inundațiilor din data de 24 iulie 2008 în localitate nu au fost locuințe distruse sau grav avariate. În urma ploilor abundente din perioada respectivă și a lipsei unei infrastructuri adecvate în unele case a pătruns apa dar fără a afecta structurile de rezistență a caselor sau a le distruge.

5.2.2. În urma evaluărilor făcute de comisia de evaluare în data de 02.08.2008 cât și în data de 04.08.2008 nu s-au constatat case distruse sau grav avariate, dovada fiind făcută cu fișele de evaluare anexate la dosar. Propunerea făcută de comisia de evaluare a fost cea de strămutare deoarece construcțiile se află în zona inundabilă. Consiliul local al comunei Arbore prin Hotărârea nr. 54 din 22.09.2009 a aprobat din domeniul privat al comunei, 23 de parcele de teren, în suprafață de 300 mp teren fiecare parcelă și construirea a 23 de locuințe care se vor construi prin "Programul de reparare/reabilitare și reconstruire a unor locuințe afectate de calamitățile naturale produse în luna iulie 2008", aprobat prin H.G. nr. 801/2008, modificată prin H.G. nr.839/2008.

5.2.3. Prin adresa nr. 21852/C.Ar. din 01.10.2008 Instituția Prefectului județului Suceava solicită să se reanalizeze hotărârea nr. 54/2008 a Consiliului local cât și memoriul grupului de cetățeni din comuna Arbore prin care se solicită revocarea hotărârii. Consiliul local în ședința din 04.10.2008 a reanalizat hotărârea în cauză și a dispus revocarea acesteia datorită faptului că la nivel de comună nu au fost locuințe distruse sau grav avariate. De asemenea, Primăria și Consiliul local au avut în vedere și prevederile art. 454 din Legea 301/2004 privind codul penal.

5.2.4. Primăria și Consiliul local susțin că nu s-au construit case nici pentru cetățenii de naționalitate română nici pentru cetățenii de etnie romă pentru că nu au fost case distruse sau grav avariate.

5.2.5. De asemenea, se arată că petenta a alăturat plângerii numai articolele favorabile apărute în presa locală fără a avea în vedere și celelalte mărturii și articole apărute în presa locală și la televiziune, mărturii ale cetățenilor romi care arată că numai trei din imobilele care fac obiectul plângerii au autorizație de construire, că în aceste imobile locuiesc și familii de români și că niciunul din aceste imobile nu au fost distruse sau grav avariate. Faptul că cele 23 de case nu au fost afectate la structura de rezistență prin ploile din luna iulie 2008 și că sunt situate în zona inundabilă nu justifică reconstruirea sau strămutarea acestora pentru că nu sunt îndeplinite condițiile cerute de dispozițiile H.G. nr. 801/2008 care a apărut ca urmare a inundațiilor din iulie 2008.

5.2.6. Având în vedere cele de mai sus, Primăria și Consiliul local Arbore susțin că au revocat corect hotărârea nr. 54/2008 la solicitările Instituției Prefectului care coordonează acțiunile primăriilor.

Punctul de vedere al Instituției Prefectului – Județul Suceava

5.3.1. Prefectura județului Suceava susține că în urma inundațiilor înregistrate în perioada 24-27 iulie 2008, pe raza satului Arbore, comuna Arbore

au fost afectate un număr de 23 de locuințe. În data de 04.08.2008, comisii de evaluare s-au deplasat în teren și au întocmit fișe tehnice de evaluare a imobilelor afectate, prin care s-a stabilit gradul de afectare pentru fiecare construcție.

5.3.2. În fapt este vorba de despre imobile ce sunt construite fără autorizație de construire (din 23 de locuințe, 4 au autorizație), fiind realizate în general fără fundație, din materiale ușoare. Din aceste imobile apar înscrise în Registrul agricol al comunei Arbore doar 12 construcții.

5.3.3. Având în vedere că zona respectivă este o zonă inundabilă, s-a propus strămutarea acestora pe un alt amplasament ce urma să fie pus la dispoziție de Consiliul local al comunei Arbore. La nivelul comunei Arbore au fost identificate un număr de aproximativ 300 gospodării ce sunt în zonă inundabilă.

5.3.4. În conformitate cu art. 2 lit a) din H.G. nr. 801/2008, pentru aprobarea Programului de reparare/reabilitare și reconstruire a unor locuințe afectate de calamitățile naturale produse în luna iulie 2008, se reconstruiesc casele distruse și nu se reconstruiesc casele ce necesită strămutarea zonei inundabile în care au fost edificate.

5.3.5. În baza documentației transmise de Primăria comunei Arbore privind neexecutarea lucrărilor de reconstruire aprobate, Prefectura Suceava a solicitat Guvernului României, modificată prin H.G. 864/2008, astfel la data de 04.12.2008 a fost modificată prin H.G. nr. 1507/2008. În aceste condiții, în comuna Arbore nu s-a reconstruit nicio locuință, prin Programul aprobat de Guvernul României.

5.3.6. Având în vedere cele de mai sus, Prefectura Suceava consideră că atât Primăria cât și Consiliul local Arbore, prin modul de abordare a aspectelor sesizate, nu au discriminat populația de etnie romă.

Punctul de vedere al Consiliului Județean Suceava

5.4.1. Consiliul Județean Suceava susține că din verificările efectuate la fața locului rezultă faptul că un grup de cetățeni ai comunei Arbore au depus un memoriu la data de 17.09.2008 la Instituția Prefectului - județul Suceava prin care solicitau să se acorde teren numai pentru locuințele romilor, pe care să nu fie și loturile celorlalți cetățeni. Întrucât nu au căzut la o înțelegere în cursul anului 2008, nu au efectuat nicio strămutare pentru cele 23 de locuințe.

5.4.2. În realitate, aceste case au fost inundate de apă, dar nu au fost distruse. În apropierea pâraului au fost mai multe case în aceeași situație, însă cetățenii au rămas pe aceleași locuri cu locuințele. Din cele 23 de familii, 4 și-au exprimat în scris acordul în vederea rămânerii acestora pe același amplasament.

5.4.3. De asemenea, Consiliul județean Suceava susține că urmează să se întocmească un raport de necesitate de către primarul comunei pentru a solicita Consiliului local al comunei Arbore, aprobarea unui amplasament în vederea strămutării celor 19 case locuite de romi. După stabilirea soluției se vor solicita noi fonduri guvernamentale pentru punerea în aplicare a strămutării acestor locuințe.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul C.N.C.D. se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare** (A se vedea cauza *Orsus și alții v. Croația*, hotărârea din 16.03.2010, precum și cauza *Willis v. Marea Britanie*, nr. 36042/97, § 48, ECHR 2002-IV, cauza *Okpysz v. Germania*, no. 59140/00, § 33, 25 octombrie 2005). Articolul 14 nu interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Întrădevăr, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14** (a se vedea cauza "*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*", § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie* [GC], no. 65731/01, § 51, ECHR 2006-VI). Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

6.2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat că **o politică generală sau o măsură care are un efect disproporționat asupra unui grup particular de persoane poate fi considerată discriminatorie indiferent de faptul că aceasta nu a vizat în mod specific acel grup de persoane** (A se vedea cauza *D.H și alții v. Republica Cehă*, hotărârea din 13 noiembrie 2007, cauza *Hugh Jordan v. Marea Britanie*, no. 24746/94, § 154, 4 mai 2001; cauza *Hoogendijk v. Olanda* (dec.), no. 58461/00, 6 ianuarie 2005). De asemenea, Curtea a statuat că **discriminarea potențial contrară Convenției poate rezulta dintr-o situație de facto**. (cauza *Zarb Adami v. Malta*, no. 17209/02, § 76).

6.3. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi *Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others*, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; *Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities*, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 *Jippes and others* 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 *Portugal vs. Council* 1999 ECR I-8395 para.91).

6.4. Potrivit Art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată definește conceptul de discriminare prin care se înțelege "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în

domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”. De asemenea, potrivit art. 2 alin.3: „Sunt discriminatorii ... prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

6.5. Din susținerile părților și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul reține că în urma condițiilor atmosferice din data de 24 iulie 2008 s-au înregistrat inundații în localitatea Arbore. În urma ploilor, în unele case din localitate a pătruns apa iar ulterior au avut loc o serie de acțiuni de evaluare a pagubelor produse (02.-04.08.2008). La nivelul comunei au fost identificate aproximativ 300 de gospodării în zona inundabilă. În zona denumită Piață unde sunt amplasate locuințe ale persoanelor de etnie romă există și locuințe aparținând unor persoane de naționalitate română (familia B , F , N). Din ”fișa inventar de analiză în teren a locuințelor (...)” (adresa nr. 6349 din 04.08.2008) rezultă evaluarea a unui număr de 25 case (25 fișe tehnice depuse la dosar) cu structură lemn, sau umplutură lemn în privința cărora se menționează că sunt locuințe improvizate, în zona inundabilă. Din fișele tehnice depuse la dosar rezultă că în privința a 4 case s-a constatat necesitatea reparării pardoselilor și tencuilei la nivel de 50 cm, la 1 casa lucrări de amenajare și protecție sau strămutare, iar în privința a 19 locuințe s-a constatat ca au fost ridicate fără autorizație de construcție în zona inundabilă.

6.6. Prin adresa nr. 86504 din 08.09.2009, Direcția Generală a Finanțelor Publice Suceava a comunicat alocarea unei sume de 230.000 lei din Fondul de intervenție, în temeiul H.G. nr. 864/2008. Urmare adresei și situației constatate la nivel local, s-a considerat oportun a se adopta o hotărâre de Consiliu local privind aprobarea din domeniul privat al comunei Arbore a 23 de parcele de teren, în suprafață de 300 de mp fiecare parcelă, pentru construirea a 23 de locuințe prin Programul de reparare/reabilitare și reconstruire a unor locuințe afectate de calamitățile naturale produse în luna iulie 2008, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 801/2008 modificată prin Hotărârea de Guvern nr 839/2008. În acest sens, s-a elaborat proiect de hotărâre, expunere de motive (nr. 7932 din 10.09.2008) și rapoarte de avizare din partea comisiilor de specialitate la nivel local.

6.7. Cu adresa înregistrată la Instituția Prefectului, nr. 1098/p din 17.09.2008, părțile reclamate, reprezentate de B G , s-au adresat Prefectului prin care se solicita să nu se adopte o hotărâre prin care să se repartizeze ”loturi de casă pentru arboreni de etnie rromă între parcelele și pe lângă ele, pe care le-am primit și am construit noi case, sau după ce-am concesionat aceste parcele, urmează să ne construim case în perioada imediat următoare. Intenția noastră este să construim mai multe case, pentru a realiza un cartier numai din cetățeni proveniți din orașul Casvana. Nu vrem să se înțeleagă că avem ceva împotriva acestor cetățeni. Doamne ferește” Au și ei dreptul la teren pe care să-și construiască gospodării dar este destul loc în sat unde să-și poată construi aceste gospodării”. Între altele, se arată: ” 4. Nu suntem obișnuiți, noi venind din orașul Casvana, să trăim în vecinătatea unor asemenea cetățeni.

5. În Arbore, înspre locul numit "Comanda", deja s-a înfiripat un cartier al romilor (...) ar fi mai bine dacă ei ar fi comasați în locația respectivă, putând fi astfel supravegheați mai bine și nici n-ar stingheri pe concetățenii lor. (...) În final, reiterăm rugăminta de a nu-i amplasa în vecinătatea sau în mijlocul comunității noastre, prevenind astfel o serie de conflicte care, inherent, ar apărea între comunitatea lor și cea a noastră". Același memoriu a fost adresat Consiliului local la data de 12.09.2008.

6.8. În data de 15.09.2008 în ședința Consiliului local nu s-a aprobat hotărârea privind acordarea loturilor de casă, deoarece consilierii locali au constatat că din fișele de evaluare întocmite de comisie (n.n. de evaluare) rezultă că nu există case distruse în urma inundațiilor, nefiind astfel îndeplinite condițiile prevăzute în Hotărârea de Guvern nr. 801/2008. Acest fapt este menționat și în adresa de răspuns a Prefectului către părțile reclamate, prin reprezentant (A se vedea adresa Prefectului nr. 1098/P/I.P.-19.09.2008).

6.9. La data de 22.09.2008 în ședința consiliului local s-a discutat din nou proiectul de hotărâre privind aprobarea a 23 de parcele de teren pentru construirea a 23 de case conform H.G. nr. 839/2008 și H.G. nr. 864/2008. Potrivit procesului verbal al ședinței rezultă că s-a propus prin vot secret satabilirea locației în care urmau să fie alocate terenurile de construcție. Rezultatul final va fi dat de locația cu cele mai multe voturi (9 voturi la Cutul de jos, 3 voturi la Oarza și 3 voturi la Salcâmi). S-a întocmit anexa la proiectul de hotărâre cu locația" 1. Cipornita, 2 loturi la Clit și celelalte loturi (20) la Cutul de Jos. Proiectul de hotărâre (nr. 54) s-a votat cu 12 voturi pentru și 3 voturi împotriva.

6.10. Așa cum rezultă din actele aflate la dosar, prin adresa înregistrată cu nr.21812 din 30.09.2008 un grup de persoane din comuna Arbore, a formulat la instituția Prefectului contestație împotriva hotărârii nr. 54 din 22.09.2008, precizând următoarele: "... considerăm că deliberativul comunei Arbore și-a depășit competența în mod abuziv prin aprobarea acestei hotărâri de consiliu local. La nivelul comunei Arbore nu au existat locuințe distruse sau avariate în structura lor ca urmare a inundațiilor din luna iulie 2008. Pe de altă parte, hotărârea Consiliului Local Arbore este nelegală, deoarece s-au încălcat prevederile celor două hotărâri de Guvern (n.n. nr. 801/2008 și nr. 839/2008)..." Prin adresa cu nr. 21852 din 01.10.2008 Prefectul a comunicat contestația înregistrată către Consiliul local și Primar, în vederea reanalizării hotărârii nr. 54/2008. În ședința din 4.10.2008 Consiliul local a pus în discuție revocarea Hotărârii nr. 54 din 22.09.2008, luându-se în considerare faptul că situația localității nu se încadrează în prevederile HG nr. 801 și 839/2008.

6.11. Astfel cum rezultă din actele dosarului (Adresele Consiliului Județean, instituției Prefectului, Consiliului local și Primăriei Arbore) ulterior, în comuna Arbore nu s-a reconstruit nicio locuință prin programul aprobat de Guvernul României, iar materialele au fost transportate și predate la Administrația Națională a Rezervelor de Stat.

6.12. În raport de obiectul petiției și constatările vis a vis de situația de fapt, Colegiul ia act de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, relevantă, în parte, în prezenta speță. Bunaoră, în cauza Sampanis și alții v. Grecia, prin Hotărârea din 5.06.2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat

încălcarea art. 14 (dreptul de a nu fi supus discriminării) împreună cu Art. 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție cu privire la neasigurarea înscrierii într-un an școlar a unor copii de etnie roma și plasarea subsecventă a acestora în clase speciale, într-o anexă a școlii principale, măsură considerată ca discriminatorie, pe criteriul originii romi. Urmare înscrierii unui număr de 23 de copii romi în școala primară, *părinții copiilor neromi au organizat un protest public, au blocat școala și au solicitat transferarea copiilor romi în altă clădire.* Această acțiune promovată de părinții copiilor neromi, în opinia Curții Europene, a avut conotația unor incidente rasiste (a se vedea cauza Samoanis și alții v. Grecia, Hotărârea din 5.06.2008, parag. 92).

6.13. În cauza Orsus și alții v. Croația, prin Hotărârea din 16.03.2010, Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art. 14 (dreptul de a nu fi supus discriminării) împreună cu Art. 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție cu privire la tratamentul diferit aplicat copiilor romi în sfera educațională prin plasarea în clase separate a romilor în cadrul școlilor din sistemul comun de învățământ. Curtea Europeană a luat act de faptul că *atunci când autoritățile au încercat să introducă copii romi în clase mixte în loc de clase separate, s-au confruntat cu opoziția părinților copiilor neromi care au semnat petiții împotriva unor astfel de măsuri, ceea ce a determinat menținerea claselor separate.* O asemenea practică, în opinia Curții Europene *pune în discuție principiul nediscriminării.* (A se vedea cauza Orsus și alții v. Croația, prin Hotărârea din 16.03.2010, parag. 154, 155).

6.14. În speță, Colegiul reține că părțile reclamate, reprezentate de B G , s-au adresat Consiliului local în data de 12.09.2008 și Prefectului în data de 17.09.2008 solicitând să nu se adopte o hotărâre prin care să se repartizeze "loturi de casă pentru *arboreni de etnie romă* între parcelele și pe lângă ele, pe care le-am primit și am construit noi case, sau după ce-am concesionat aceste parcele, urmează să ne construim case în perioada imediat următoare. Intenția noastră este să construim mai multe case, *pentru a realiza un cartier numai din cetățeni proveniți din orașul Cașvana.* Nu vrem să se înțeleagă că avem ceva împotriva acestor cetățeni. Doamne ferește" Au și ei dreptul la teren pe care să-și construiască gospodării dar este destul loc în sat, unde să-și poată construi aceste gospodării" Între altele, se arată: " 4. Nu suntem obisnuiți, noi venind din orașul Cașvana, să trăim în vecinătatea unor asemenea cetățeni. 5. În Arbore, înspre locul numit "Comanda", deja s-a înfiripat un cartier al romilor (...) *ar fi mai bine dacă ei ar fi comasați în locația respectivă, putând fi astfel supravegheați mai bine și nici n-ar stingheri pe concetățenii lor.* (...) În final, reiteram rugămintea de-a *nu-i amplasa în vecinătatea sau în mijlocul comunității noastre, prevenind astfel o serie de conflicte caer, inerent, ar apărea între comunitatea lor și cea a noastră*". În raport cu această solicitare, din actele dosarului rezultă că, în ședința Consiliului local, proiectul de hotărâre la care fac referire părțile reclamate nu a fost adoptat, însă din rațiuni străine acestei solicitări (situația tuturor cetățenilor români și romi cu case inundate și lipsa distrugerilor caselor în condițiile stipulate de H.G. nr. 81/2008. În plus, în ședința Consiliului local din 22.09.2008, hotărârea în speță a fost adoptată, devenind hotărârea nr. 54 din 22.09.2008.

6.15. Reținând conținutul memoriului adresat Consiliului local cât și Prefectului, Colegiul este de opinie că, deși, se încearcă inducerea unui caracter aparent neutru, bazat pe factori obiectivi, acesta are un conținut discriminatoriu pe baza originii etnice. Argumentul invocat în sensul în care părțile reclamate nu au ceva împotriva acestor persoane (n.n.romi) și că (n.n. romii) au dreptul la teren pe care să-și construiască gospodăria este contrapus cu solicitarea expresă că hotărârea care s-ar adopta să nu prevadă repartizarea de loturi în vecinătatea sau în mijlocul comunității acestora (n.n. cetățenii proveniți din Cașvana). Această solicitare este argumentată prin inducerea unei distincții în raport cu dobândirea proprietăților, modul de viață și nivelul comunității (ex. "am lucrat din greu în țările Europei", "am plătit zeci și sute de milioane de lei...să ne construim gospodăria") față de romi (ex. "nu suntem obisnuiți,...să trăim în vecinătatea unor asemenea cetățeni, "halul în care arată locuințele", "folosesc terenul pe loc de WC", "fac dese chefuri", "bătăi") În plus, argumentul neamplăsării locuințelor pentru romi, în vecinătatea sau mijlocul comunității este întărită de prevenirea de conflicte care "inerent, ar apărea între comunitatea lor și cea a noastră".

6.16. În acest context, Colegiul este de opinie că memoriul părților reclamate adresat autorităților publice (Consiliul local și instituția Prefectului) este discriminatoriu, fiind de natură a aduce atingere demnității persoanelor aparținând comunității etnice a romilor din localitatea Arbore. Acțiunea demarată de părțile reclamate prin realizarea unui asemenea memoriu, semnarea și adresarea acestuia instituțiilor publice reprezintă un comportament fundamentat pe originea etnică a persoanelor menționate în memoriu, care duce la crearea unui cadru cel puțin degradant sau ofensiv. De altfel, inclusiv Prefectul, prin adresa cu nr. 1098/P/I.P./19.09.2008 arată că "cererea ca populația de etnie romă să nu primească loturi de casă printre români, populație majoritară (...) se situează în afara Constituției României.

6.17. În opinia Colegiului, demersul părților reclamate este de natură a întruni elementele constitutive ale faptei prevăzute și sancționate de art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit art. 2 alin.5 "Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv". Hărțuirea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

6.18. O.G. nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare prevede în art. 1 ca: „(1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor,

libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2)” De asemenea, trebuie precizat că raportat la dreptul de a nu fi supus discriminării, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „o importanță specială trebuie acordată discriminării rasiale, și că în mod public a diferențiat un grup de persoane sub aspectul tratamentului bazat pe rasă, poate constitui, în anumite circumstanțe, o formă specială de afront adusă demnității umane”. Astfel, „tratamentul diferențiat aplicat unui grup de persoane datorită rasei poate fi capabil să constituie tratament degradant în circumstanțe în care tratamentul diferențiat pe baza altor criterii, precum limba, nu ar pune astfel de probleme”. (Comis. EDH, cauza Asiaticilor Est Africani v. Marea Britanie, no.4403/70, 14.12.1973, în același sens a se vedea cauza Cipru v.Turcia, (2002) 35 EHRR 30, para. 308-310, cauza Moldovan și alții v. România, decizia nr. 2, 12 iulie 2005).

6.19. Pe de altă parte, așa cum rezultă din actele aflate la dosar, Colegiul reține că prin adresa înregistrată cu nr. 21812 din 30.09.2008 s-a formulat contestație împotriva hotărârii nr. 54 din 22.09.2008 la instituția Prefectului. Prefectul a comunicat contestația către Consiliul local și Primar (adresa cu nr. 21852 din 01.10.2008), în vederea reanalizării hotărârii nr. 54/2008 iar în data de 4.10.2008, Consiliul a revocat hotărârea, considerându-se că situația localității nu se încadrează în prevederile HG nr. 801 și 839/2008. Colegiul ia act că împotriva hotărârii nr. 54 s-a exercitat o acțiune în contestare împotriva unui act emis de consiliul local, care este esențialmente motivat de nerespectarea unor prevederi legale. În speță este vorba, pe de o parte, de depășirea competențelor consiliului local în raport cu prevederile hotărârilor de guvern nr. 801 și 839 care prevăd în mod expres repararea, reabilitarea și reconstrucția locuințelor afectate de calamități naturale și situația constatată la nivel local (inexistența unor locuințe distruse în structura lor, ca urmare a inundațiilor), iar pe de altă parte, încălcarea prevederilor celor 2 hotărâri prin realizarea de construcții din fonduri ale bugetului de stat. Luând act de faptul că nu se respectă prevederile legale în speță, Consiliul local a revocat hotărârea nr. 54 și nu a efectuat lucrări de reconstrucție pentru nicio locuință din programul aprobat de Guvernul României.

6.20. Ca atare, în raport de înscrisurile aflate la dosar, contestația în cauză, adresa Prefectului transmisă Consiliului local de reanalizare a Hotărârii nr. 54, Expunerea de motive la hotărârea de revocare și procesul verbal al ședinței Consiliului local, Colegiul este de opinie că nu se poate reține existența unui raport de cauzalitate direct între memoriul inițial adresat de părțile reclamate (la data de 12.09.2008 și 17.09.2008) și revocarea hotărârii nr. 54, pe baza motivelor indisolubil legate de apartenența etnică a persoanelor vizate din localitatea Arbore. Înscrisurile existente și revocarea hotărârii denotă faptul că motivele anulării se plasează într-un raport de cauzalitate cu eventualele cauze de nelegalitate invocate în contestația înregistrată în 30.09.2008, aspectele de legalitate prevăzute în expunerea de motive nr. 10768 din 2.10.2008, argumentele de nerespectare a hotărârilor de guvern prezentate de inițiator, în cadrul ședinței consiliului local. Astfel, situația de fapt și prezumțiile ce decurg

din acesta împrejurare sunt strâns legate de motive de nerespectare a legii. Masură în care aceste motive invocate, respectiv actul de revocare a hotărârii nr. 54 constituie soluția judicioasă, temeinică și legală în cauză, nu ar putea fi cenzurată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, întrucât ar presupune subrogarea Colegiului în atribuțiile unei instanțe de contencios administrativ în verificarea legalității unui act.

6.21. Din ansamblul probelor aflate la dosar incidente obiectului petiției, Colegiul este de opinie că nu se poate reține existența unui raport de cauzalitate între faptele imputate (neaprobarea terenurilor pentru construcția de locuințe, în temeiul H.G. nr. 801/2008 și H.G. nr. 839/2008) și criteriul de discriminare invocat (originea etnică a persoanelor vizate din localitatea Arbore). Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

6.22. Colegiul reține din actele dosarului (Adresele Consiliului Județean, instituției Prefectului, Consiliului local și Primăriei Arbore) că în comuna Arbore nu s-a reconstruit nicio locuință prin programul aprobat de Guvernul României. Desigur, această situație este strâns legată de revocarea hotărârii nr. 54 însă situația locuințelor amplasate în zonă, cu sau fără autorizație de construcție, ar trebui avută în vedere de către autoritățile locale, cel puțin din punctul de vedere al siguranței acestora și impactului pe care îl pot crea eventuale calamități asupra familiilor în cauză.

6.23. Pe de altă parte, Colegiul CNCD a reiterat în nenumărate rânduri în jurisprudența sa că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop însă și în situația în care nu vizează, are ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință ,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate privind demersul partilor reclamate, reprezentate de dl. B G , în speță conținutul memoriului, semnarea și adresarea către Consiliul local și instituția Prefectului, în data de 12.09.2008 și 17.09.2008, intră

sub incidența art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea cu avertisment, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată a părților reclamate: E G domiciliat în , A G , domiciliat în

, I V , domiciliat în

,I. D domiciliat în

N V

U D

3. Aspectele sesizate privind partea reclamata Consiliul Local al comunei Arbore si Primarul comunei Arbore, dl.Hrincescu Ionel nu intra sub incidenta prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

4.Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

6. O copie a hotărârii se va transmite părților;
7. O copie a hotărârii se va transmite spre informare Instituției Prefectului-
Județului Suceava, Consiliului Județean Suceava

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

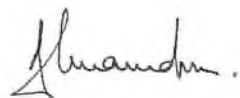
GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

JURA Cristian – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

VASILE Alexandru – Membru

VLAȘ Claudia – Membru

Data redactării 30.06.2010

Hotărâre Redactă. G.D., Tehnored. A.P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și**

